

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0049-58 від 04.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Середня освіта (українська мова і література)

Шифр та назва спеціальності

01 Освіта/Педагогіка

Шифр та назва галузі знань

014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Оліяр Марія Петрівна

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Юрків М.Л.

Дата заповнення

08.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.
- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконавшись, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація відповідає змісту критерію, однак потребує уточнення та з'ясування відповідності.

Опис особливості ОП потребує уточнення.

Посилання на Стратегічний план розвитку ЗВО відсутній.

Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів до процесу формування цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних практик,

Рекомендація експертній групі

- 1) пересвідчитись відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО;
- 2) пересвідчитись у достовірності поданої інформації, а саме з'ясувати під час виїзної акредитації як були залучені стейкхолдери здобувачі, роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури:
- 3) ознайомитись з тим, які іноземні ОП враховувались при розробці даної ОП і яким чином їх зміст було враховано.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів.

Відповідь на питання щодо можливості здобувачем побудови індивідуальної освітньої траєкторії потребує суттєвого уточнення.

Відсутня інформація про те, чи проводиться опитування здобувачів та чи враховують їх результати.

Відсутня інформація стосовно того, як в контексті практичної підготовки за ОП відбувається співпраця із роботодавцями. Відсутня інформація стосовно рівня задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП

Інформація відомостей про самооцінювання не корелює з інформацією з ОП та НП в частині обсягу обов'язкових та вибіркових компонентів.

Обсяг вибіркових компонентів за вільним вибором студента (в кредитах ЄКТС) складає менше 25% (18 кредитів (ЄКТС)), окрім того у вибіркових компонентах є блок дисциплін за вибором закладу освіти.

Рекомендація експертній групі

- 1) Під час виїзної експертизи ознайомитися із положенням про забезпечення права здобувачів на вибір навчальних дисциплін. Варто провести опитування здобувачів освіти на предмет реалізації механізму вибірковості;
- 2) переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють практичну підготовку здобувачів вищої освіти;
- 3) ознайомитися з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм, зокрема щодо вибірковості дисциплін;
- 4) з'ясувати, чи проводяться опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:
 - практичною підготовкою;
 - механізмом побудови індивідуальної траєкторії;

- співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОП та фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти;

з'ясувати:

- причину невідповідності інформації у відомостях про самооцінювання, ОП та НП в частині обсягу обов'язкових та вибіркового компонентів;

- відповідність обсягу вибіркової складової в ОП та НП вимогам Закону України «Про вищу освіту» (не менше 25 %)

- з'ясувати причину невідповідності обсягу вибіркової складової за вільним вибором студента мінімально встановленим вимогам та блоку вибору дисциплін закладом освіти.

-

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнення.

Відсутні посилання (лінки) на документи, що регулюють порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в неформальній освіті.

Рекомендація експертній групі

Переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в неформальній освіті.

З'ясувати причини відсутності на даній ОП практики визнання результатів навчання, отриманих в результаті неформальної освіти та механізм для учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація відповідає критерію щодо змісту, але потребує уточнення в окремих аспектах.

Відсутнє посилання на документи, які підтверджують, що форми і методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання.

Відсутні посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК.

Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень в межах ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що ОК, визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;

2) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

3) під час анкетування з'ясувати у здобувачів вищої освіти рівень задоволеності методами навчання та викладання. З'ясувати чи було враховано і яким чином результати опитування здобувачів; ознайомитись з результатами попереднього опитування, про що зазначено в самоаналізі;

4) Зверніть увагу чи існує в ЗВО структурний підрозділ (особа), що координує діяльність з інтернаціоналізації ЗВО та чи ознайомлені здобувачі з діяльністю такого структурного підрозділу (особи).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформація відповідає змісту критерію, але потребує уточнення.

Посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти не відображено.

Відсутня інформація про проведення моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів.

Відсутній опис практики застосування на даній ОП процедур:

- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- повторного проходження контрольних заходів;
- оскарження порядку та результатів проведення контрольних заходів.

Інформація про технологічні рішення які використовуються на ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності розкрита не повністю.

Відсутній опис прикладів застосування процедур врегулювання конфлікту інтересів на даній ОП.

Рекомендація експертній групі

1) переконатися в оприлюдненні на веб-сторінці ЗВО інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання;

2) під час індивідуальних бесід зі здобувачами з'ясувати яким чином і у які строки доводяться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.

3) з'ясувати чи проводяться опитування студентів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, щодо наявності конфліктних ситуацій за результатами оцінювання. Якщо проводяться, ознайомитися з результатами такого опитування;

4) ознайомитися з процедурами оскарження результатів проведення контрольних заходів; пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;

5) рекомендуємо звернути увагу на результати опитування здобувачів освіти щодо впровадження політики академічної доброчесності, а також ознайомитися із результатами перевірки кваліфікаційних робіт на її дотримання.

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація по критерію коректна, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на підтверджуючі документи (факти), при залучення роботодавців до освітнього процесу, професіоналів практиків, роботодавців до аудиторних занять.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання професійного розвитку викладачів.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;

2) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі, ознайомитися з підтверджуючими документами, та переконатися у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять.

3) Під час інтерв'ювання викладачів рекомендуємо обговорити питання, що чітко не окреслені у відомостях про самооцінювання.

4) ознайомитися з системою професійного розвитку викладачів в ЗВО та документами, які регулюють це питання. З'ясувати, які заходи вживає ЗВО для підвищення фаховості викладачів та яким чином відбувається моніторинг рівня професіоналізму викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація викладена в самоаналізі коректно та відповідає змісту.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатись в тому, що внутрішні документи, на які посилається ЗВО у відомостях про самооцінювання передбачають процедури врегулювання конфліктних ситуацій;
- 2) ознайомитися з результатами опитування здобувачів щодо виявлення їх потреб і інтересів та з'ясувати яким чином були враховані їх результати;
- 3) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання (табл.4);
- 4) переконатися через інтерв'ю зі здобувачами у реалізації механізму освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; з'ясувати дієвий спосіб психологічної підтримки студентів; з'ясувати чи проводилися, якщо так то ознайомитися з результатами опитування студентів з метою виявлення випадків дискримінації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація змістовно відповідає зазначеному критерію, однак потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на документ про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Відсутні посилання на підтверджуючі документ (факти) про перегляд ОП.

Відсутня інформація про наявність (відсутність) недоліків в ОП та/або освітній діяльності за даною ОП.

Рекомендація експертній групі

1. ознайомитися з механізмом перегляду ОП за період 2016-2019рр. та документальним засвідченням таких переглядів. З'ясувати чи було враховано пропозиції здобувачів, роботодавців під час перегляду ОП та яким чином. Рекомендуємо під час виїзної експертизи провести інтерв'ювання викладачів стосовно регулярності перегляду ОП.
- 1) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами звернути увагу на механізм участі студентства та роботодавців в процедурах забезпечення якості ОП, у періодичному перегляді ОП. Ознайомитися з практикою врахування результатів опитування в процесі вдосконалення якості освіти.
- 2) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО.
- 3) ознайомитися з результатами опитування НПП, та з'ясувати чи були враховані результати цих опитувань в ході вдосконалення ОП та освітньої діяльності за даною ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

1. Некоректно задане посилання на веб-сторінку, яка має містити інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів.

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО проекту відповідної освітньої програми технічно некоректне.

Рекомендація експертній групі

-

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Рекомендація експертній групі

-

Скарги *відсутні*

Загальні зауваження попередніх експертиз

Інше (в разі потреби)